

Suomi vihdoin jalkapallon MM-kisoihin

Karri Liikkanen

Robottijalkapallo on aivan kuin tavallista jalkapalloa. Maalit, pelaajia ja pallo. Pelaajat ovat kuitenkin, arvasit oikein, robotteja. Vihreän veran uudet gladiaattorit. Vaasan ammattikorkeakoulun projektiryhmänä toimiva team Botnia on suomalaisen jalkapallon menestyksekkäin joukkue; se sijoittui 12:ksi robottijalkapalloilun MM-kisoissa tänä kesänä.

KARRI LIIKKANEN

Iloinen joukkio tervehtii myöhässä olevaa toimittajaa. Pahoittelen akateemisen vartin venymistä puolituntiseksi ja kaivan hätäisesti muistivihon esille. Matkani robottijalkapallon pariin on alkanut.

Robottijalkapallo-projekti alkoi Vaasassa vuonna 2003, kun Vaasan Ammattikorkeakoulussa vierailut singaporelainen opettaja aloitti työt robottijalkapallon parissa. Projekti kesti parisen vuotta ja joukkue osallistui German Open -turnaukseen, mutta karsiutui MM-kisoista. Tämän jälkeen seurasi vuoden tauko, jonka jälkeen myös alkuperäisessä projektissa mukana ollut Yang Liu löysi projektin uudelleen. Liu oli toiminut alkuperäisessä projektissa vain sivuroolissa, mutta nyt hän otti projektin uudelleen haltuunsa ja loppu onkin historiaa; uusi tiimi selvitti tiensä MM-kisoihin ollen sarjansa ainoa pohjoismaainen joukkue.

Team Botniaan kuuluu yhteensä pari tusinaa jäsentä. Suurin osa joukosta on ulkomaalaisia vaihtopilaita, mutta mukana on myös suomalaisjäseneitä ja kaksi naista. Yk-

Osa team Botniasta: Yang Liu, Johan Dams, Ahmed Khalifa, Joackim Buyle, Janne Lintukallio, Juha Paupala ja Hussein Abdallah.

si projektin vetäjästä, Johan Dams, mainitseekin yhdeksi projektin tavoitteeksi oppilasvaihdon – useammalla tavalla. Vaihtoa on tarkoitettu tehdä myös yliopiston ja ammattikorkeakoulun välillä, sekä myös muiden yliopistojen kanssa. Suunnitteilla on myös muun muassa yhteistyö Bremenin yliopiston kanssa. Vaikka projektin kanssa työskentely onkin

tiiminjäsenistä äärimmäisen hauskaa – työt jatkuvat joskus aamutunneille saakka – tavoitteet ovat kuitenkin myös koulutuksessa.

– Koulutus on pääasia, sanoo Dams.

– Tämä koulutus antaa myös opiskelijoille valmiuksia siirtyä kitkattomammin työelämään, hän jatkaa. Työpajassa oppilaat saavat monin-

kertaiset määrät enemmän käytännön kokemusta kuin oppitunneilla.

Enemmän kuin opiskelua

Omistautuminen ja innostuneisuus projektia kohtaan on ihailtavaa. Osa oppilaista työskentelee

päivisin ja tulee illalla ”labraan” painimaan robottien kanssa.

Menestys MM-kisoissa antoi paljon nimeä team Botnialle, Suomelle ja Vaasalle. Ryhmän kotisivuilla oli ennen kisoja noin 200 kävijää viikossa, kisojen aikana luku nousi 1500:an.

Botnia osallistui Small Size -sarjaan Robo Cup:ssa, eli lajin MM-kisoissa. Tässä sarjassa robotit liikkuvat pyörillä, eivätkä muistuta elollisia olioita, toisin kuin Four Legged -sarjassa, jossa kisaavat koirarobotit, tai Humanoidi-liigan ihmismäiset robotit. Kisoja on järjestetty vuodesta 1997.

Tänä vuonna kisoissa mukana oli 440 joukkuetta. Robo Cup -organisaation kunnianhimoisena tavoitteena on vuoteen 2050 mennessä kehittää joukkue, joka voittaa ihmisten jalkapallon maailmanmestarijoukkueen.

– Silloin saattaa ihmisten ja robottien yhteispelaaminen olla jo kiellettyä, naurahtaa Liu. Toteamus on ymmärrettävä, sillä jo 80-senttinen robofutari painaa yli sata kiloa.

Terminator nelonen

– Kunhan emme vain tuhoa toisiamme ydinaseilla, Dahms toteaa kun kysyn tulevaisuudennäkymistä.

Hän viittaa samalla Kaukoitään, jossa robottien kehitys on tällä hetkellä kaikkein huiminta, mutta samalla alueella on myös vakavia poliittisia kipukohtia.

Koska robotit sitten ottavat vallan ihmiskunnasta? Kysymys jää vielä auki, mutta ainakin varsin realistinen tulevaisuudenvision on toistensa kanssa kommunikoiivat autot, jotka poistaisivat liikennevalojen tarpeen, tai ihmisiä katastrofitilanteissa pelastavat robotit.

Team Botnian tavoitteena on Robo Cup:n voittaminen ja opetuksen laadun parantaminen.

Lisää vaasalaisen robottijalkapallon maailmanvalloituksesta voi lukea osoitteesta robotics.puv.fi.

Kuinka pääsin suolle hyvällä tuurilla

Vuoroin Vieraissa

Kirjoittaja on Gigan viestinnän opiskelija, joka hengaillee Oulun yliopistolla ja tekee gradua Kuopiossa.

HANNA HOLOPAINEN

En olisi Ouluun muuttanut, ellei ukko olisi sieltä työpaikkaa saanut. Anteeksi, avomies. Olin vielä hyvin kiinni gigassa ja Vaasassa, kun sain tietää viettäväni tulevaisuuteni Perämeren rannalla. Oli syksy 2002 ja seminaarin teko odotamassa. Alkoi hurja suunnittelu. Avoiltoin liekaa päästettiin sen verran, että

viettäisin etelämpänä vielä vuoden. Jotta saisin opinnot gradupisteeseen asti.

Ouluun suunnistin marraskuussa 2003. Vaan opinnot eivät olleet ihan suunnitelmien mukaisessa kuosissa: useampi kymmenen noppaa oli vielä suorittamatta. Kun viestintätieteilijästä puhutaan, ei liene suuri yllätys, että aukko löytyi tietotekniikan opintojen kohdalta. Onneksi olin älynnyt pistää paperit Oulun yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitokselle päivää ennen viimeistä hakuajankarajaa. Digitaalisen median suuntautumisessa voisin suorittaa loput kurseista ja keskittyä samalla graduun kullin kainalossa. Laajan matikan yo-arvosana riitti ja ”tollin” nörtit ottivat minut vastaan avosylin, kuuden kilometrin päähän Oulun keskustasta. Suolle. Hyvästi Vaasan kampuksen kaunis merimaisema!

Kevät alkoi selaillemalla ja pläjäilemällä paikallista opinto-opasta. Olimme jo suunnitelleet Vaasan pään opintosuhteen kanssa, mikä Oulun kurssi korvaisi mitään. Kurssivalikoima oli tietenkin rajattu. Siis tyypille, jonka viimeisestä koodaussesta oli kulunut jokunen vuosi. Jostain syystä Koskelan

Merja innostui hyväksymään opintoihini paljon käytettävyyttä. Mikäs siinä, niillä luennoilla ja harjoituksissa istuin ja nautin. Minulla oli jopa Valmistumistavoite, kaksi vuotta. Oulun yliopiston opinto-oppaaseen oli viisaasti laitettu kurssien toistuvat toteutumisperiodit, a, b tai c. Niiden mukana minä sitten tein jo seuraavan vuoden suunnitelmia.

Ouluissa tutustuin heti hieman boheemimpaan opiskelutapaan. Kunnan nörtti ei tenttiin lue. Tämä lausehan oli minulle tuttua jo elämästä ennen Vaasaa. Joensuun tietojenkäsittelytieteiden laitokselta. Mutta minähän luin, vanhasta tottumukselta. Ryhmätöitä oli gigaankin verrattuna paljon. Jossain vaiheessa tuli ikävä jopa erityisalaviestintää ja käsiteanalyysiä: niissä kun ei ollut muita tyypejä tumpelehtimassa suurine ideoineen. Toki tietokantakäyttöliittymän teko taitavan java-koodarin kanssa oli antoisaa arvosanan kannalta. Ja kun oikein muistin perukoita tiristää, löytyy sieltä paljon touhukkaita ryhmätyösetiä ja -tätejä.

Syksyllä 2004 aloitin Vaasa-Oulu-välin ramppaamisen. Olin ilmoittautu-

nut graduryhmään ja istunnoissa oli jökötettävä. Korvaavuuksia hiottiin vielä kohdalleen. Kun niitä kurseja ei järjestettykään Oulussa silloin kun minä halusin. Eikö olekin epäreilua? Vaasassa oltiin kuitenkin kivoja kaverille, ja valmistumisella uhkaamalla joustoa löytyi tiukan paikan tullen. Graduryhmä toimi webct:ssä, joten töiden kommentointi sujui myös sitä kautta. Pitkä matka ja oman elämän hankaluudet kuitenkin uuvuttivat keväällä ja gradu jäi vielä sinä lukuvuonna aloittamatta.

Nyt, kaksi vuotta ja useita Oulun yliopistolla tallattuja metrejä myöhemmin, istun Kuopiossa ja teen juuri Sitä, iso G:tä. Pari vuotta tähän asti meni, mutta reissaaminen vaati veronsa. Kun ei ole enää kiinteänä osana omaa yliopistoaan – siis josta aikoo valmistua – on itseään niskasta kiinniottaminen hankalampaa. Ei voi käydä ohjaajan luona, vaan on odotettava, että hän huomaa viestisi netistä. Näyttäisi kuitenkin siltä, että loppujen lopuksi ne paperit vielä käteen tulevat. Viimeisellä patkällä ollaan.

